

ต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยปี 2553

โดย

นายชาญวิทย์ อมตะมาตุชาติ

รองเลขาธิการคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

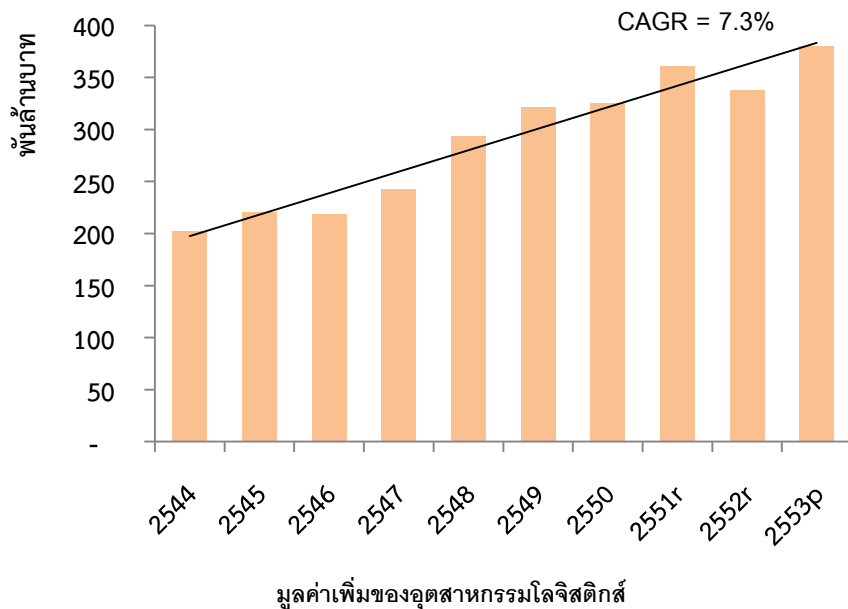
ณ ห้องประชุมราชดำเนิน โรงแรมรอยัลปริ้นเซส หลานหลวง

30 มีนาคม 2555

ภาพรวมการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศในระดับมหภาค

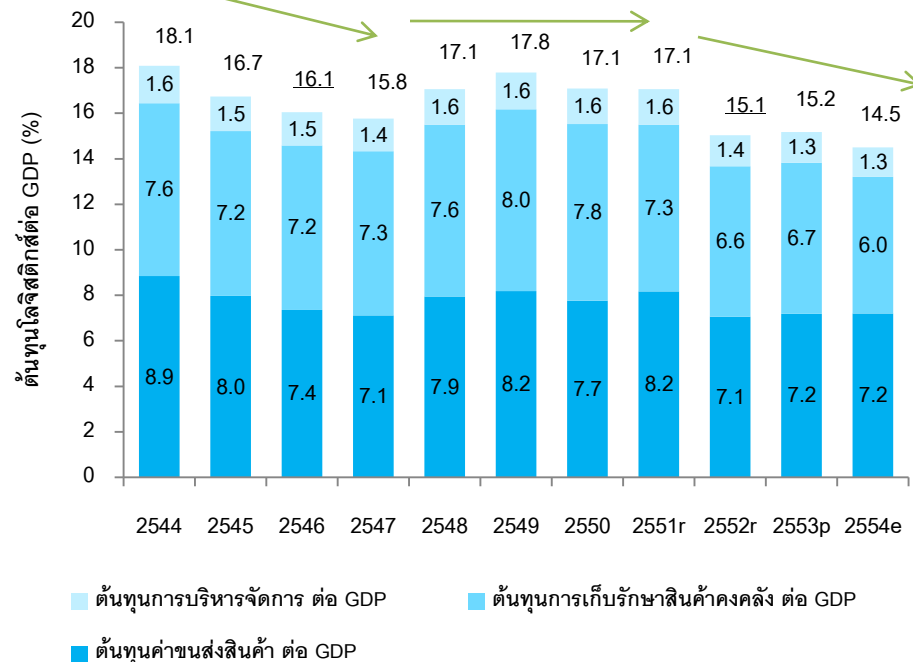
➢ แนวโน้มระยะยาวแสดงให้เห็นพัฒนาการที่ดีขึ้นของภาพรวมการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศ

1 ศักยภาพของอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ภายในประเทศ

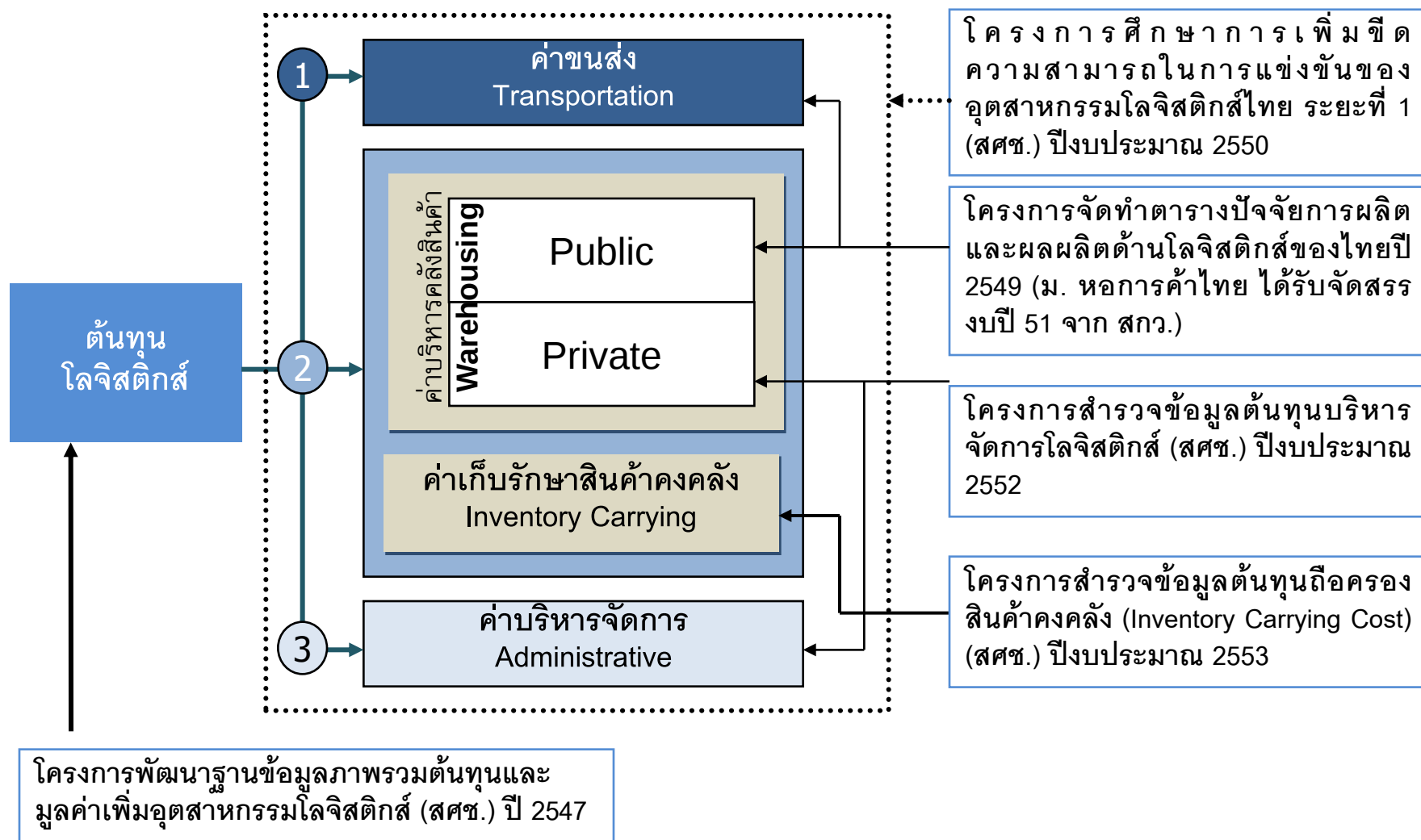
- ธุรกิจให้บริการในอุตสาหกรรมโลจิสติกส์ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจให้กับประเทศ เฉลี่ยประมาณ 3.0 - 3.8 แสนล้านบาทต่อปี คิดเป็นประมาณ ร้อยละ 3.0 ของ GDP
- ก่อให้เกิดการจ้างงานประมาณ 3.5 ล้านตำแหน่ง

2 ประสิทธิภาพด้านต้นทุนโลจิสติกส์ของไทย

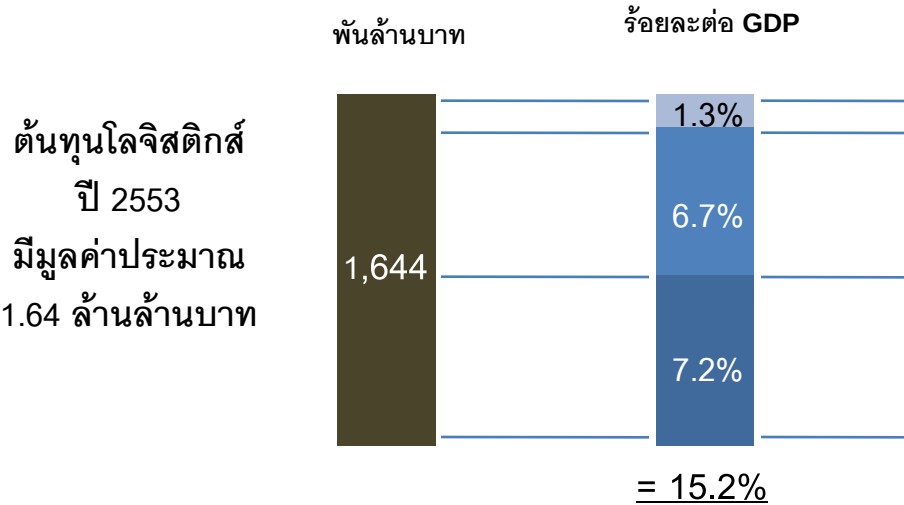

- ภาคธุรกิจไทยมีความเข้าใจและให้ความสำคัญต่อการบริหารสินค้าคงคลังของตนเองให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น
- ด้านการขนส่งสามารถลดต้นทุนได้ระดับหนึ่ง แต่ยังคงอาศัยการปรับโครงสร้างรูปแบบการขนส่งของประเทศ เพื่อให้สามารถลดต้นทุนได้อย่างมีนัยสำคัญ

สถานภาพการจัดทำข้อมูลต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทย

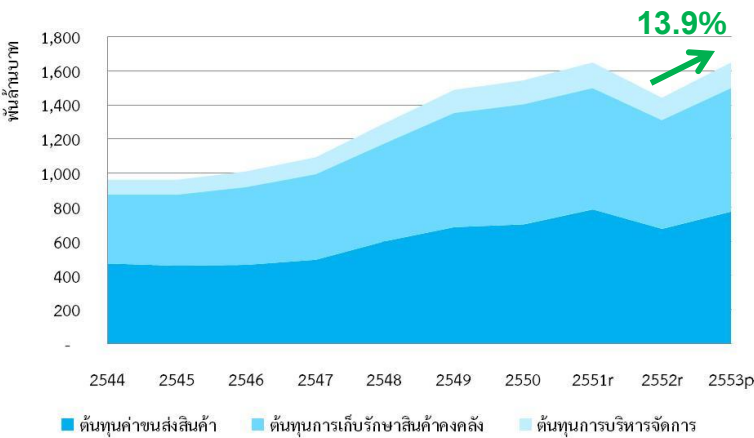

ภาพรวมต้นทุนโลจิสติกส์ของประเทศไทยปี 2553 (Logistics Cost Overview)

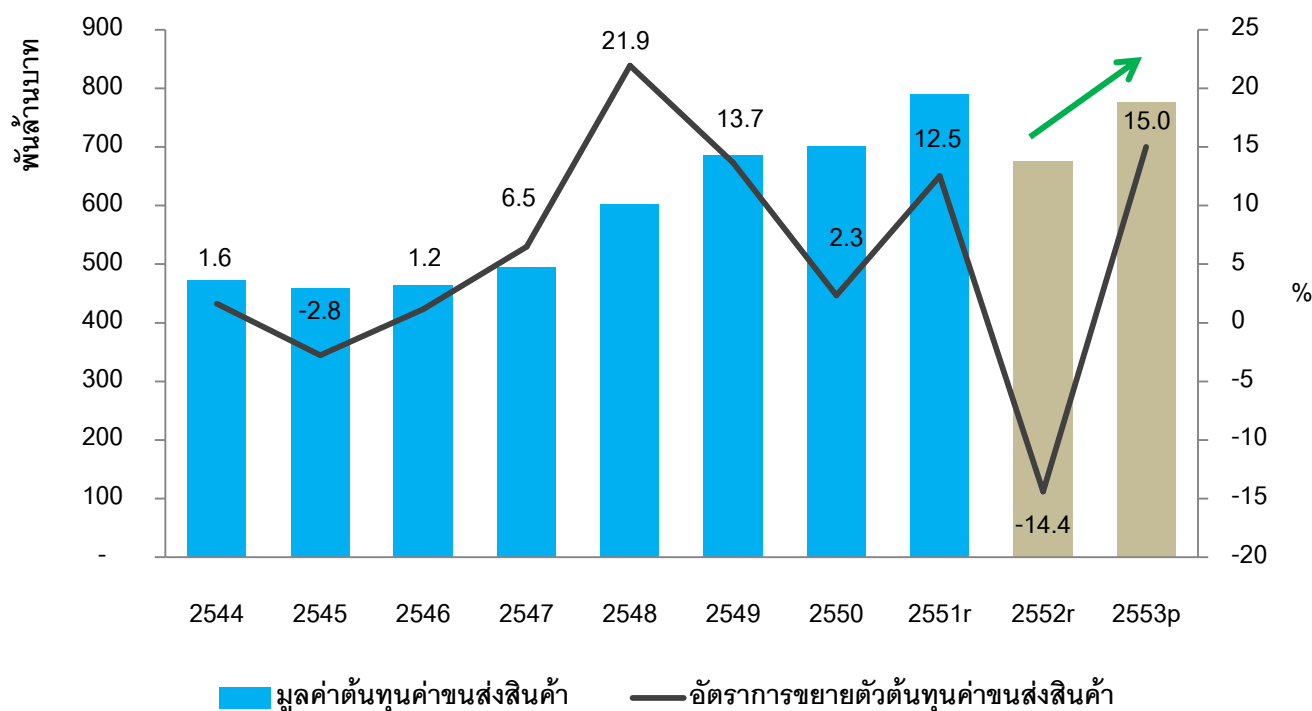
ต้นทุนโลจิสติกส์ (พันล้านบาท)	2552	2553	Growth (%)
การบริหารจัดการ	131.2	145.1	10.6
การเก็บรักษาสินค้าคงคลัง	636.5	722.5	13.5
ค่าขนส่งสินค้า	675.2	776.4	15.0
รวม	1,443	1,644	13.9

แนวโน้มการขยายตัวของมูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์ไทยในปี 2553 เพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 13.9 เมื่อเทียบกับมูลค่าต้นทุนโลจิสติกส์ปี 2552 ในขณะที่ต้นทุนโลจิสติกส์ต่อ GDP เพิ่มจากร้อยละ 15.1 เป็น 15.2 ในปี 2553

1. ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า (Transportation Cost)

ในปี 2553 ต้นทุนค่าขนส่งสินค้ามีมูลค่า 776.4 พันล้านบาท
ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 15.0 ต่อปี โดยมีสาเหตุสำคัญจากปัจจัยหลัก 3 ประการ

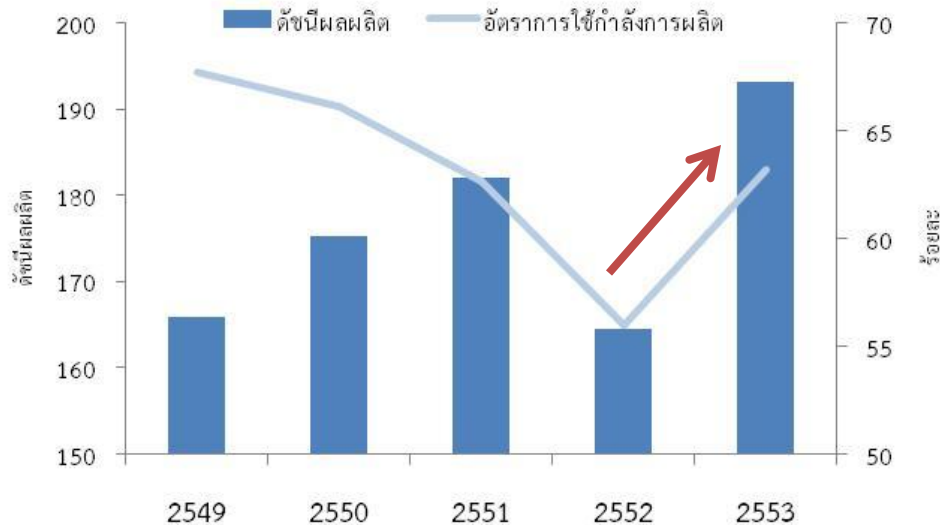

1. ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า (Transportation Cost)

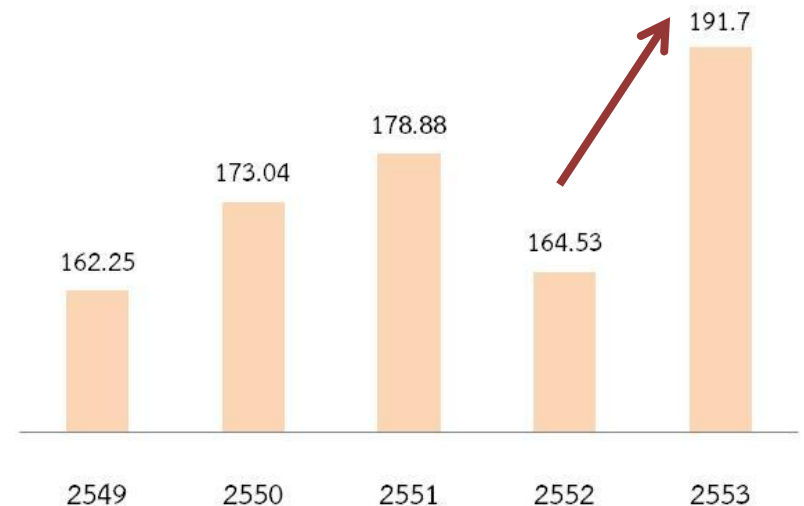
กิจกรรมการขนส่งสินค้าภายในเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจ โดยเฉพาะการฟื้นตัวของอุปสงค์ภายในประเทศ (การบริโภคและการลงทุน) และภาคการส่งออก ซึ่งมีการขยายตัวร้อยละ 6.4 และ 28.5 ต่อปี ตามลำดับ เป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้การผลิตในภาคอุตสาหกรรมกลับมาเพิ่มขึ้น และส่งผลต่อเนื่องให้กิจกรรมการขนส่งสินค้าภายในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว

ดัชนีผลผลิต (MPI) และอัตราการใช้กำลังการผลิต
ในปี 2553 เพิ่มขึ้นจากปี 2552

ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

ดัชนีการส่งสินค้า (Shipment Index) ในปี 2553
เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 16.5

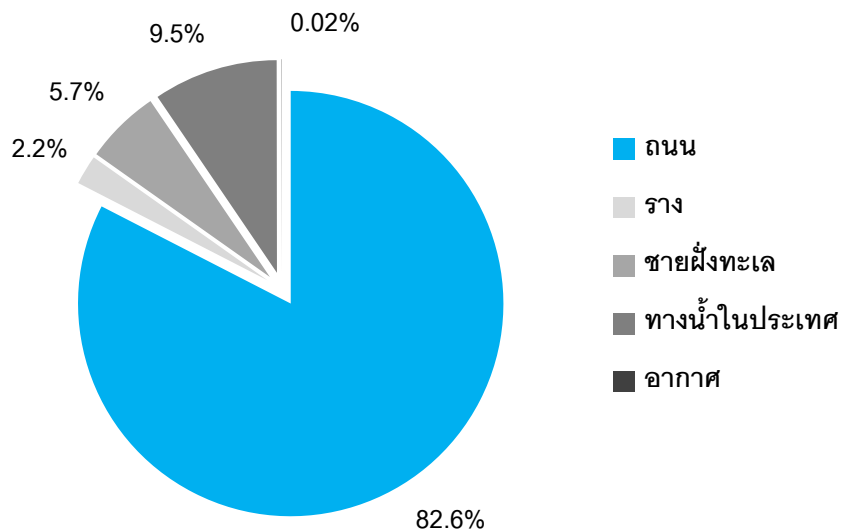
ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม

1. ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า (Transportation Cost)

การพึ่งพารูปแบบการขนส่งที่ใช้พลังงานสูง เนื่องจากข้อจำกัดของการพัฒนารูปแบบการขนส่งทางเลือกอื่นๆ อาทิ ระบบรางและบริการขนส่งสินค้าทางรถไฟ รวมถึงบริการเรือชายฝั่งที่หน่วยงานรัฐไม่สามารถผลักดันให้เห็นผลเป็นรูปธรรมมากนักในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

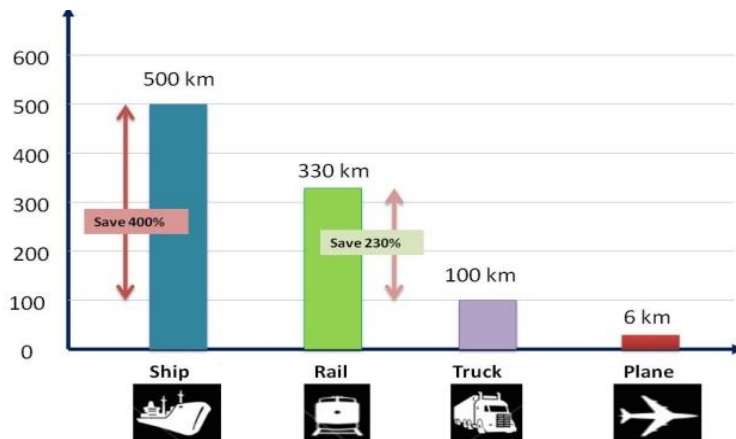
โครงสร้างการขนส่งหลักของประเทศยังพึ่งพาทางถนนอยู่ในสัดส่วนสูงถึงร้อยละ 82.6 ของการขนส่งสินค้าภายในประเทศทั้งหมด

ที่มา กระทรวงคมนาคม

การขนส่งทางถนนถือเป็นรูปแบบการขนส่งที่ใช้ต้นทุนพลังงานสูงกว่าการขนส่งทางน้ำและทางรางถึง 5 และ 3.3 เท่า ตามลำดับ

Transport distance per mode with equal fuel consumption

ที่มา ธนาคารโลก

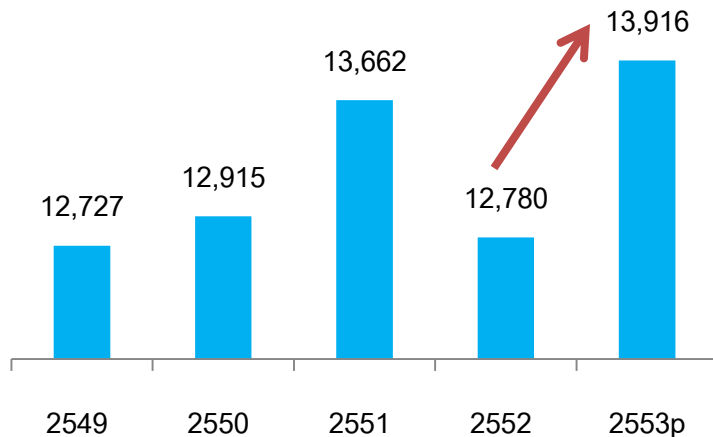
1. ต้นทุนค่าขนส่งสินค้า (Transportation Cost)

ราคาปัจจัยการผลิตสูงขึ้น จากการที่การขนส่งสินค้าของประเทศไทย พึ่งพาการขนส่งทางถนนซึ่งยังใช้น้ำมันดีเซลเป็นเชื้อเพลิงหลัก เมื่อราคาน้ำมันในตลาดโลกขยับตัวสูงขึ้น ต้นทุนค่าขนส่งของประเทศจึงต้องปรับตัวสูงขึ้นด้วยอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ นอกจากนี้ ค่าจ้างแรงงานในสาขาการขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และคมนาคมที่เพิ่มขึ้นในปี 2553 ยังเป็นอีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้ผู้ประกอบการต้องแบกรับภาระต้นทุนค่าขนส่งสินค้าที่เพิ่มขึ้น

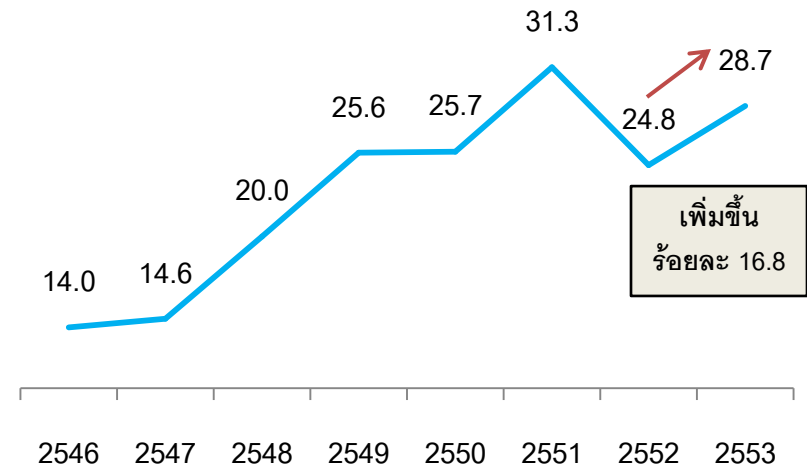
ต้นทุนราคาน้ำมัน ค่าบำรุงรักษา ค่าจ้างแรงงาน รวมกันมากกว่าร้อยละ 70 ของต้นทุนทั้งหมดในธุรกิจขนส่ง

ค่าจ้างแรงงานในสาขาการขนส่ง
สถานที่เก็บสินค้า และคมนาคม

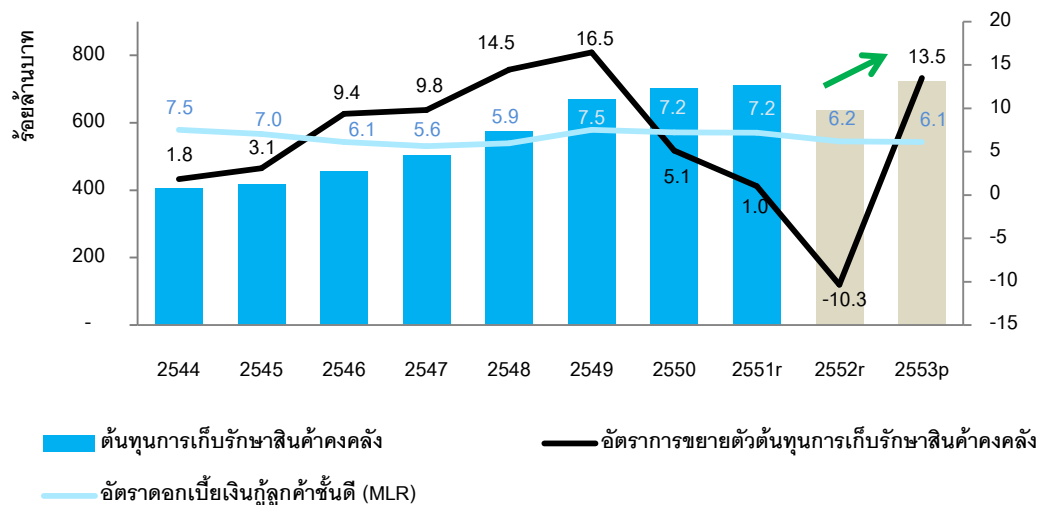
ที่มา สำนักงานสถิติแห่งชาติ

ราคาขายปลีกน้ำมันดีเซล (บาท/ลิตร)

ที่มา สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน

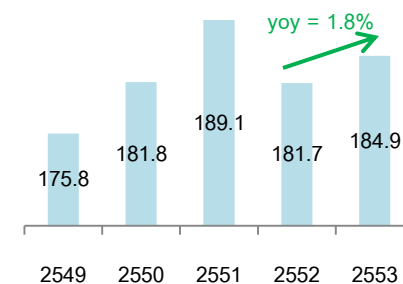
2. ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง (Inventory Holding Cost)

ในปี 2553 ต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังมีมูลค่า 722.5 พันล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2552 ร้อยละ 13.5 ต่อปี โดยมีสาเหตุจากปัจจัยร่วม 3 ประการที่ส่งผลต่อการเคลื่อนไหวของต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลังให้เพิ่มสูงขึ้น แต่สูงไม่เท่าต้นทุนค่าขนส่งสินค้า ดังนี้

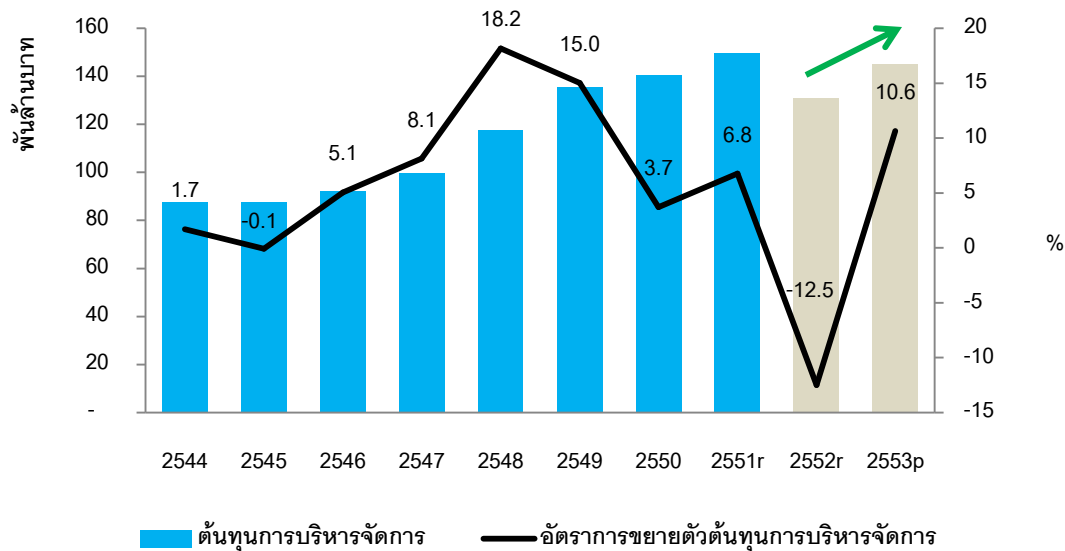
- **มูลค่าผลผลิตขยายตัวอย่างรวดเร็ว** เนื่องจากปริมาณการส่งออกมีสัญญาณฟื้นตัวอย่างชัดเจนในปี 2553 โดยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 28.5 จากปี 2552 ส่งผลให้ผู้ประกอบการเพิ่มกำลังการผลิตสินค้าทั้งเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและเพื่อชดเชยสินค้าคงคลังที่ได้ระบายออกไปจนหมดในช่วงที่ภาวะเศรษฐกิจถดถอย
- **อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ลูกค้าชั้นดี (MLR) ค่อนข้างคงที่** เนื่องจากนโยบายการเงินของ กนง. เน้นการสร้างสมดุลในระบบเศรษฐกิจ หลังมีแรงกดดันด้านเงินเฟ้อสูงขึ้นในครึ่งปีหลัง
- **การใช้เทคโนโลยีการบริหารสินค้าคงคลัง** เป็นการปรับตัวของผู้ประกอบการเพื่อความอยู่รอดทางธุรกิจจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจปี 2552 ยกตัวอย่างเช่น บริษัทพีแอนด์จี ทำระบบ Vendor Management Inventory หรือ VMI เพื่อพยากรณ์ความต้องการใช้หลอดอะลูมิเนียมต่อวันต่อสัปดาห์ให้ซัพพลายเออร์ทราบล่วงหน้าในการจัดส่งสินค้าในปริมาณที่เพียงพอและทันเวลา

ดัชนีสินค้าสำเร็จรูปคงคลังเพิ่มขึ้น แต่ไม่สูงมากนัก

ที่มา สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

3. ต้นทุนการบริหารจัดการโลจิสติกส์ (Logistics Administration Cost)

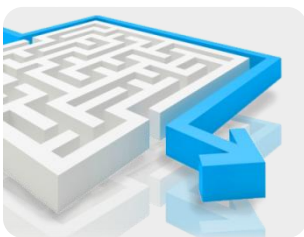

ในปี 2553 ต้นทุนการบริหารจัดการ
ด้านโลจิสติกส์มีมูลค่ารวม 145.1
พันล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 10.6 ต่อปี
ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกับการ
ขยายตัวของต้นทุนการขนส่งสินค้า
และต้นทุนการเก็บรักษาสินค้าคงคลัง

ข้อเสนอแนะการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ในระยะต่อไป

การเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านโลจิสติกส์ของผู้ประกอบการขนาดเล็ก (SMEs) และภาคเกษตร โดยเฉพาะการบริหารจัดการสินค้าเกษตรภายหลังการเก็บเกี่ยว (Post-harvest Management) และการพัฒนาระบบห่วงโซ่ความเย็น (Cool Chain System)

การลดความซ้ำซ้อนของกระบวนการงาน (Simplified Process) รวมทั้งการปรับปรุงกฎหมาย และระเบียบปฏิบัติภายในของหน่วยงานรัฐ ที่ยังไม่เอื้อต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการออกใบรับรองใบอนุญาต และการทำธุรกรรมผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ได้อย่างแท้จริง (Paperless)

การพัฒนาคุณภาพและศักยภาพของบุคลากรโลจิสติกส์อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในระดับปฏิบัติการและระดับบริหารชั้นกลางของสถานประกอบการ ในภาคการผลิต การค้าและธุรกิจให้บริการโลจิสติกส์

ขอบคุณครับ

